

Начало > Законодателство и съдебна практика > Национално законодателство

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [sk](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

СЛОВАШКИ

Swipe to change

Национално законодателство**Словакия**

Настоящата страница ви предоставя информация относно правната система в Словакия. Моля вижте страницата „Правен ред“ — Словакия на уебсайта на Европейската съдебна мрежа: [правен ред](#).

Не съществува официален превод на езиковата версия, която разглеждате.

Тук ще намерите машинен превод на съдържанието. Моля, имайте предвид, че той се предоставя само с цел осигуряване на контекст.

Собственикът на настоящата страница не носи никаква отговорност за качеството на този машинно преведен текст.

-----български-----испанскичешкидатскинемскиестонскигръцкианглийскифренскихърватскииталианскилатвийски литовскиунгарскималтийскинидерландскиполскипортугалскирумънскисловенскифинскишведски

Източници на правото**Видове правни инструменти — описание**

Понятието „източници на правото“ е използвано в три смисъла:

източници на правото в материалния смисъл — материални източници на правото

източници на правото в епистемологичния смисъл — източници на познанието за правото

източници на правото във формалния смисъл — официални източници на правото

Въз основа на начина на възникване на правните норми и правнообвързващата форма, в която се изразяват, традиционно се разграничават следните източници на правото:

правен обичай

прецедент (прецедентно право)

нормативни юридически актове

нормативни договори

общи правни принципи

здрав разум

съвременни книги, правна литература и експертни становища

международни договори, когато са надлежно включени в правния ред на Словашката република

Йерархия на правните норми

Един от основните принципи на правния ред на Словакия е йерархията на правните норми. Разбирането за правилното място на този принцип в законодателната практика и правоприлагането е изключително важно от гледна точка на законността. Йерархията на нормите обаче не е просто въпрос за ясен логически приоритет или подчиненост. Йерархията се отнася до цялата проблематика на **легитимната власт**. Тя също така включва категоричния императив, че една правна норма може да бъде издадена само от орган, оправомощен за това по закон, както и в рамките на този закон и на собствената си нормотворческа компетентност.

Правните норми са класифицирани по това, което е известно като „правна сила“. **Правната сила** се отнася до характеристиките на правните норми, съгласно които една разпоредба е подчинена на друга (т.е. на разпоредба с по-голяма правна сила) или когато една правна норма произтича от норма с по-голяма правна сила. При положение, включващо правни норми с различна правна сила, нормата с по-малка сила не може да противоречи на нормата с по-голяма сила и нормата с по-голяма сила може да отмени тази с по-малка.

От гледна точка на равнищата на правна сила правните норми могат да бъдат йерархично класифицирани, както следва:

Първично право (закони)

конституционни актове (винаги първично право),

законодателни актове (първични или производни на конституционните актове)

Вторично право (подзаконови нормативни актове)

постановления на правителството — винаги вторични,

правни норми на централни държавни органи — винаги вторични,

правни норми на органите на местно самоуправление и местна администрация — първични или вторични,

правни норми, издадени по изключение от органи, различни от държавни органи — винаги вторични.

Да се характеризира даден акт като имащ предимство означава, че всички други правни норми трябва да произтичат от този акт, да са съвместими с него и да не му противоречат. Това означава, че на практика, ако по-нисшестоящата в йерархията правна норма противоречи на норма от по-висок ранг, трябва да се следва по-висшестоящата в йерархията норма.

Институционална рамка**Институции, компетентни за приемането на правни норми**

Изброените по-долу органи имат правомощията да приемат правни норми (нормотворчески органи):

Националният съвет на Словашката република — Конституция, конституционни актове, законодалени актове, международни договори на по-високо ниво от законодателните актове, международни договори със силата на законодателен акт

Правителството на Словашката република — постановления на правителството

Министерства и други централни правителствени органи — различни нормативни актове с общо действие

Общински и градски органи — наредби с общо действие

граждани (гласоподаватели) на Словашката република — резултати от референдум със силата на конституционен акт; резултати от референдум със силата на законодателен акт

жители на община или град — резултати от местен референдум със силата на наредба с общо действие, общински и градски органи и местна администрация—наредби с общо действие.

Нормотворчески процес

Етапи на законодателния процес

вносяне на законопроект — законодателна инициатива, обсъждане на законопроекта, гласуване (решение по законопроекта), подписване на одобрения законопроект, обнародване (публикуване) на законодателния акт.

Процес на вземане на решения

Законодателен процес

Вносяне на законопроект — законодателна инициатива

Съгласно член 87, параграф 1 на Закон № 460/1992 Сб. (Конституция на Словашката република), законопроектите могат да бъдат вносяни за разглеждане от:

комисиите на Националния съвет на Словашката република
членовете на Националния съвет на Словашката република (наричани още членове на парламента),
правителството на Словашката република.

Внесените законопроекти са изложени параграф по параграф с обяснителен меморандум.

Обсъждане на законопроекта

В съответствие с процедурните правила на Националния съвет на Словашката република (Закон № 350/1996 Сб.), законопроектите преминават през три четения:

Първото четене включва общи дебати относно същността или това, което е известно като **„философията“ на предлагания закон**. На този етап не могат да се предлагат никакви изменения или допълнения.

На **второто четене** законопроектът се обсъжда от комисията/комисиите на Националния съвет, на която или на които е възложен. Всеки законопроект също така трябва да бъде разгледан в Конституционната комисия, по-специално за да се осигури **неговата съвместимост с Конституцията на Словакия**, конституционните актове, международните договори, по които Словашката република е страна, със законите и правото на Европейския съюз. След това **могат да се предлагат за обсъждане изменения и допълнения** и да бъдат гласувани след завършване на обсъжданията в комисията. Ето защо различните позиции по въпроса трябва да бъдат оближени преди законопроектът да бъде обсъден в Националния съвет. Тогава законопроектът се изпраща на Националния съвет на Словашката република, след като **Координационната комисия е одобрила със специална резолюция изготвения съвместен доклад на комисиите**. Този доклад представлява основата за дебатите и гласуването на Словашкия национален съвет по време на второто четене на законопроекта.

Третото четене е ограничено до тези разпоредби от законопроекта, за които са били одобрени изменения или допълнения по време на второто четене. На трето четене единствените промени, които депутатите могат да предлагат, са корекции на грешки в законодателната формулировка на законопроекта и на граматични и правописни грешки. Изменения и допълнения, имащи за цел премахването на някакви други грешки, трябва да бъдат предложени от минимум 30 депутата в Националния съвет на Словашката република. След като тези промени бъдат обсъдени, законопроектът се гласува като цяло.

Гласуване (приемане на решение относно законопроекта)

За да бъде приет даде законопроект, **поне половината от присъстващите депутати трябва да гласуват за неговото приемане**.

Конституцията може да бъде преработена или изменена и отделни членове отменени, само ако решението бъде взето с квалифицирано мнозинство, което означава три четвърти от всички членове на Националния съвет на Словашката република (3/5 от 150).

В Националният съвет на Словашката република е налице кворум, ако присъстват поне половината от неговите членове.

Подписване на приетия законопроект

Приетият законопроект се подписва от:

Президента на Словашката република,
Председателя на Националния съвет на Словашката република,
Министър-председателя на Словашката република.

Тази стъпка от процедурата включва проверка на съдържанието, спазването на процедурата и проверка на окончателния вид на приетия законопроект. Чрез подписването тези най-висши конституционни длъжностни лица одобряват формулировката на приетия закон.

Президентът има правото да упражни „отлагателно вето“ и да откаже да подпише приетия законодателен акт на основание „погрешно съдържание“. Тогава той или тя трябва да изпрати приетия закон заедно със своя коментар на Националния съвет на Словашката република за повторно обсъждане.

Върнатият законопроект преминава през етапите на второ и трето четене. В тази фаза Националният съвет на Словашката република може — но не е длъжен — да вземе предвид коментарите на президента. Националният съвет на Словашката република може да отхвърли „отлагателното вето“ чрез повторно гласуване, при което законът трябва да бъде обнародван, дори и без подписа на президента.

Обнародване (публикуване) на законодателство

Обнародването е последният етап от законодателния процес. Нормативните актове с приложимост на територията на цялата страна се публикуват в Официалния сборник с нормативни актове (*Zbierka zákonov*) на Словашката република; публикуването е в правомощията на Словашкото министерство на правосъдието.

Влизане в сила

Нормативните актове влизат в сила **при публикуването им**.

С оглед на ограничената им териториална приложимост местните правни норми се публикуват на официално информационно табло за определен период, обикновено 15 дни.

Начини за уреждане на евентуални противоречия между различните източници на правото

Нормативен акт от по-ниска степен не трябва да противоречи на нормативен акт от по-висока степен.

Нормативен акт може да се изменя или отменя със нормативен акт от същата или от по-висока степен.

На практика, правилото при уреждане на противоречия между нормативни актове, което има същата правна сила, е, че по-новата разпоредба отменя или изменя по-старата или че конкретна норма отменя или изменя общата норма.

Конституционният съд на Словашката република извършва контрол и се произнася относно това дали:

законите са в съответствие с Конституцията;

правителствените постановления и правни норми с общо действие на министерства и други централни държавни органи съответстват на Конституцията, конституционните закони и законодателните актове;

правни норми с общо действие, издадени от органи на местно самоуправление, съответстват на Конституцията и законите;

правните норми с общо действие, издадени от органи на местната администрация, съответстват на Конституцията и на други норми с общо действие;

правните норми с общо действие съответстват на международните договори съгласно изискванията на закона за обнародването на тези договори.

Когато Конституционният съд установи, несъответствие на нормативни актове, тези актовете или части или разпоредби от тях спират да се прилагат. Когато органите, издали такива актове, не успеят да ги приведат в съответствие с нормативните актове от по-висока степен в рамките на установения срок след постановяването на решението, актовете или части или разпоредби от тях се обявяват за недействителни.

Бази данни с правна информация

Базата данни JASPI на Министерството на правосъдието

Базата данни JASPI на Министерството на правосъдието на Словашката република ви предоставя достъп до:

законодателни актове и други нормативни актове,

техните консолидирани версии след всяко изменение,

международни договори, споразумения и други източници на правото (публикувани в Официалния сборник с нормативни актове на Словашката република),

съдебни решения и съдебни становища (публикувани в Сборника със съдебни решения (*Zbierka súdnych rozhodnutí*) на Върховния съд на Словашката република)

решения, становища и констатации на Конституционния съд на Словашката република,

избрани решения на районните и окръжните съдилища,

информация за вещи лица, писмени и устни преводачи.

Допълнителното съдържание, налично в базата данни JASPI, включва:

закони и други нормативни актове, публикувани в Официалния сборник с нормативни актове от 1945 г. насам,

актуализирани текстове на закони, подзаконовни нормативни актове и друга нормативна уредба,

текстове на становища и решения на Върховния съд на Словашката република от 1961 г. насам,

документи на Конституционния съд на Словашката република от основаването на независимата Словашка република (1 януари 1993 г.),

избрани решения на районните и окръжните съдилища,

информация за вещи лица, писмени и устни преводачи.

Базата данни JASPI е отворена, некоммерсиална система, чиято цел е да предостави на гражданите безплатен достъп до изчерпателна правна информация за държавата. Смисълът на проекта е осигуряването на бърз и прозрачен достъп до правна информация.

Информационната система „законодателен работен поток“ има две функционални приложения.

Първото приложение е „**Редактор на законопроекти**“, чиято основна функция е да създава законопроекти, проектоизменения и проекти на множество изменения. „Редакторът“ автоматично създава структурирани правни документи (с XML структура) съгласно одобрените законодателни правила на правителството на Словашката република. В случай на изменения потребителят може директно да редактира консолидираната версия на действителен правен документ (закони, постановления на правителството и т.н.) и изменената версия автоматично се създава от приложението. Потребителят може да прегледа консолидираната версия на правен документ с маркираните изменения, дадени в курсив. Окончателният резултат е структура на XML документ. Тогава проектозаконът се публикува в приложението „Портал за работен законодателен поток“ в различни формати.

Порталът **следва законодателните процеси** за всички видове правни документи. Специално внимание се обръща на междуведомствената процедура за процедурата за провеждане на консултации между различните отдели, която включва и обществени консултации (всеки може да представя коментари). Потребителите на портала лесно могат да правят справка за правни документи по няколко критерия и могат да бъдат известявани по електронна поща или чрез снабдяване с информация във формат RSS относно промени в законодателните фази или публикуването на нови проекти в избраната от тях област. Целта е законодателният процес да се направи по-прозрачен и достъпен за всеки.

Връзки по темата

Законодателен портал на Министерството на правосъдието на Словашката република

Последна актуализация: 18/03/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Държавите от ЕС, отговарящи за съдържанието на националните страници, са в процес на актуализация на част от съдържанието на този уебсайт предвид оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. Ако на уебсайта има съдържание, което все още не отразява оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, това не е умишлено и ще бъде коригирано в бъдеще.